

Inbreng Milieudefensie positie Nederland op EU-ETS – augustus 2026

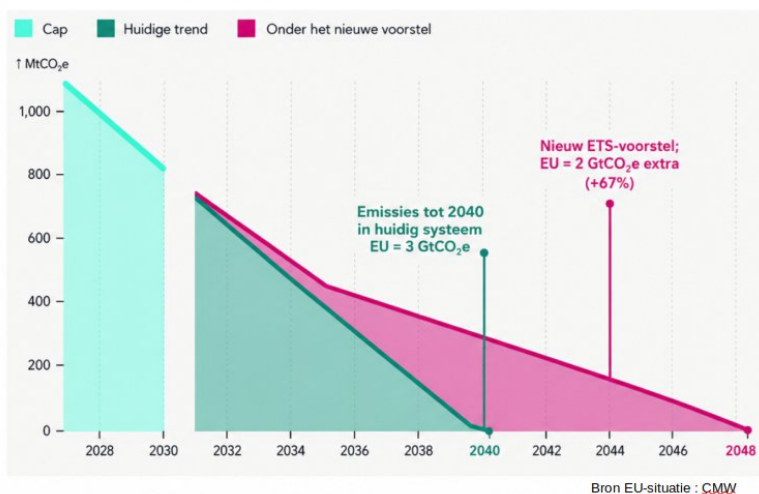
Medio juli 2026 heeft de Europese Commissie een voorstel gedaan voor aanpassing van het EU-ETS. Het voorstel zegt drie doelen te hebben: emissiereductie, concurrentievermogen en autonomie. De Europese Commissie stelt dat de aanpassingen ervoor zorgen dat de emissiereductie doelstelling voor 2040 (-90% CO₂e-reductie) gehaald wordt. Milieudefensie concludeert echter dat de klimaatdoelen voor 2040 en daarna door de aanpassing juist ernstig uit zicht raken, zowel Europees als nationaal. Hieronder wordt dit kort toegelicht en doen wij de dringende oproep aan de minister om te blijven pleiten voor een sterk EU-ETS systeem dat wél bijdraagt aan het realiseren van de klimaatdoelen.

Aanpassing LRF-pad brengt klimaatdoelen Nederland uit zicht met 125 Mton extra uitstoot

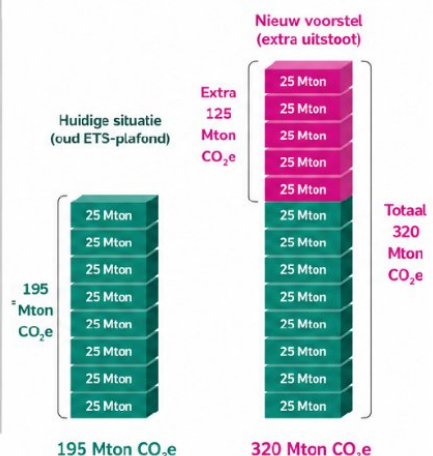
Door het nieuwe voorstel zakt het emissieplafond veel langzamer dan oorspronkelijk was vastgelegd en worden nu de laatste rechten in 2048 uitgegeven i.p.v. 2039. Door het nieuwe ETS-voorstel zal er naar schatting 2.000 Mton extra CO₂-emissies vrij komen. Voor Nederland betekent dat 125 Mton extra CO₂-uitstoot¹. Wanneer het nieuwe ETS-voorstel goedgekeurd zou worden is het belangrijkste mechanisme om de industrie op tijd klimaatneutraal te krijgen feitelijk failliet en betalen andere sectoren en burgers de prijs hiervoor. Om de klimaatdoelen te halen moeten de extra emissies die de industriebedrijven uitstoten namelijk elders gecompenseerd worden.

ETS-utholling zorgt in NL voor 125 Mton extra uitstoot

EU-situatie: het Commissievoorstel zou leiden tot 2000 Mton extra CO₂e uitstoot

Wat betekent dit voor Nederland?

Gratis uitstootrechten: Paris-proof klimaatplan is cruciaal, maar resultaatverplichting ontbreekt

Met het vertragen van de afbouw van gratis rechten van 2034 naar 2038 komen er te veel gratis rechten op de markt. Het prijsdempend effect van deze maatregel neemt de prikkel om te verduurzamen grotendeels weg. Dat is – naast de verlaging van het LRF-pad – opnieuw slecht nieuws voor het behalen van de klimaatdoelen.

Een klein lichtpuntje is dat vanaf 2031 de toekenning van gratis rechten gekoppeld wordt aan concrete verduurzamingsplannen. Bedrijven moeten elke vijf jaar een plan inleveren met 5-jaarlijkse tussendoelen tot 2050 en concrete maatregelen presenteren die bijdragen aan klimaatneutraliteit. Om de transitie naar een Paris-proof industrie te garanderen is het noodzakelijk dat de volgende voorwaarden ook toegevoegd worden:

- Bedrijven moeten 100% van hun scope 1 en 2 emissies rapporteren. Alleen met volledig inzicht wordt namelijk goed duidelijk welke opgave deze bedrijven staat te wachten.
- Bedrijven moeten absolute reductiedoelen stellen. Intensiteitsdoelen mogen alleen bestaan naast de absolute doelen.
- Bedrijven mogen niet actief zijn in nieuwe upstream kolen-, olie- & gasprojecten. Voor nieuwe fossiele infrastructuur is namelijk geen ruimte meer binnen het koolstofbudget en is niet in lijn met de Parijs-doelen,

Het is ook -cruciaal dat er een harde resultaatverplichting toegevoegd wordt bij het toekennen van de eerste 80% van de rechten. Nu geldt deze voorwaarde alleen bij verplaatsing van bedrijvigheid buiten de Europese Unie. Aanvullend moet worden opgenomen dat het voorschot van gratis rechten (naar rato) terugbetaald moet worden wanneer de doelen uit de klimaatplannen niet behaald worden. Dit is de enige manier om te borgen dat de toekenning van subsidies (in de vorm van gratis rechten of directe subsidies) doelmatig besteed worden aan de noodzakelijke verduurzaming van de industrie.

Brede steun samenleving behoud functionerend EU-ETS systeem

Een [recente opiniepeiling](#) onder een grote groep burgers uit Frankrijk, Duitsland, Spanje, Italië, Nederland en Polen laat zien dat er voor de onderliggende principes uit het EU-ETS nog steeds groot draagvlak is. In Nederland is maar liefst 71% voorstander van het principe dat vervuilers betalen voor de CO₂ die ze uitstoten; zelfs onder partijen met een minder groen profiel is de meerderheid voor.¹ Nederland zou zich

¹ Op de vraag 'In hoeverre bent u voor of tegen de verplichting dat energie-intensieve industrieën (zoals de staal-, cement- en chemische industrie) betalen voor de CO₂-emissies die zij uitstoten?' is gemiddeld 59% van de respondenten uit de 6 EU-landen (Frankrijk, Duitsland, Spanje, Italië, Nederland en Polen) voor. Bij de Nederlandse respondenten stemden zelfs 71% voor.

daarom in de aankomende onderhandelingen sterk moeten verzetten tegen het afzwakken van het emissieplafond en de uitgifte van gratis uitstootrechten. Het directe effect is dat andere sectoren en burgers onevenredig hard moeten werken om de klimaatdoelen in zicht te houden. Met een zomer die wederom in het teken staat van hittegolven en bosbranden is dat een onacceptabele uitruil van belangen.

Mocht het commissievoorstel in grote lijnen worden aangenomen, dan moet Nederland zich hard maken voor het inzetten van additionele beleidsinstrumenten om de negatieve gevolgen van de aanpassingen aan het EU-ETS op te vangen, bijvoorbeeld door sterker in te zetten op het afschaffen van inefficiënte subsidies en accijnsvrijstellingen die economische contraproductief werken en daarmee tevens fossiele afhankelijkheid in stand houdt.

Netherlands

Support Don't know Oppose

ⁱ Berekening op basis van gegevens CMW; EU=+ 2 GtonCO₂e

[<https://carbonmarketwatch.org/2026/07/17/commission-waters-down-flagship-climate-policy-to-appease-big-polluters>] Conform de methode in [https://ce.nl/wp-content/uploads/2026/06/CE_Delft_260277_Policy_Brief_Potential_impacts_of_lowering_the_ETS_LRF_Def-1.pdf] veronderstellen we dat het aandeel van de CO₂-uitstoot dat aan Nederland wordt toegeschreven gelijk is aan het historische gemiddelde voor 2024 en 2025, namelijk 6,2%.